

דברות קודש

מאת
ב"ק מרן אדמו"ר שליט"א

פרשת משפטים

נאמא

©
כל הזכויות שמורות
ל'איגוד חסידי בוסטון' {ע"ד}
שע"י קהל 'קדושת פינחס' באסטאן
רח' נועם אלימלך 2 ביתר עילית.

להנצחות לדגל שמחה
או לעילוי נשמת
ניתן לשלוח מייל:

A0799326426@GMAIL.COM

058-325-4668

עיצוב וסדר:
א.י.ש. אשדוד
0527627127

על פרשת השבוע

מתוך הקידושיא דבא פרשת משפטים תשפ"א

שבעולם האצילות אף אין משתעלים. ואולי אפשר לומר כי דבריו של הרה"ק מצאנו מרומז בפרשתן בפסוק, ואל אצילי בני ישראל לא שלח ידו ויחזו את האלוקים ויאכלו וישתו. כי אצילי הוא לשון אצילות, והפסוק קאי על נדב ואביהוא והזקנים, והם שהיה אז במדרגה של עולם האצילות לא היה להם לאכול ולשתות, וזה כמו פירושו הראשון של רש"י, שהסתכלו בו בלב גם מתוך אכילה ושתיה, והיינו שמושם שהיו בעולם האצילות לא היה להם לאכול ולשתות.

ואל אצילי בני ישראל לא שלח ידו ויחזו את האלוקים ויאכלו וישתו. (שמות כד יא). ומפרש רש"י (שם) ויחזו את האלוקים - היו מסתכלין בו בלב גם, מתוך אכילה ושתיה.

מסופר שפעם בעת שהרה"ק מצאנו זי"ע ערך את שולחנו אשר לפני השם, החל להשתעל בחזקה, ובנו הרה"ק מגארליץ זצ"ל הביא לו תה בעבור טיטב נפשו, אך הרה"ק מצאנו לא הבה לשתותו באומרו שבעולם האצילות אין שותין תה, השיבו הרה"ק מגארליץ מיניה וביה

פרשת יתרו תשפ"ב

קידושא רבא בצפרא דשבתא

מעשה שהיה עם אחי גאב"ד חוסט שליט"א שבשבוע העבר תקפו אותו שלשה גויים עם סכינים בידיהם בעיר מגוריו במאנמשעסטר, וכשהוא שאל אותם בבהלה מה הם רוצים ממנו, אמרו לו שהם רוצים את רכבו, הוא מסר להם המפתחות, והם עזבו אותו לשלום.

על זה אני אומר כעת שבת והודאה להשי"ת 'ברוך ה' אשר הציל את אחי שיחי' ממות לחיים', ואמנם זה לא גם שהיה איתי, אלא עם שאר בשרי אחי, ובכל זאת אני מודה ומשבח להשי"ת, שגם על גם שעושה השי"ת לזולת צריכים להודות.

בפרשתן איתא מעמד קבלת תורה ובו נכללים כל היסודות האיתנים של האמונה, הן בהשי"ת והן בשאר הענינים. בימי השבוע הזה כשאמרתי את ה'אני מאמין' - הי"ג עיקרים, נתתי אל לבי שיש בה כמה

ויאמר 08 יתרו ברוך ה' אשר הציל אתכם מיד מצרים ומיד פרעה אשר הציל את העם מתחת יד מצרים (יה"י). איתא בגמרא סנהדרין (צד.) תנא משום רבי פפייס, גנאי הוא למשה וששים ריבוא שלא אמרו ברוך עד שבא יתרו ואמר ברוך ה', ע"כ. ולכאורה יש להקשות מה הרבותא בזה שיתרו אמר ברוך ה', וכי אדם הראשון לא אמר מזמור שיר ליום השבת, וכן כשעם ישראל עברו את הים לא אמרו שירה. אלא שיש לתרץ שאה"נ אדם הראשון שיבח את קונו על מה שארע עמו, וכן עם ישראל אמרו שירה על הגם שארע עמם, משא"כ יתרו שיבח את ה' ואמר ברוך ה' אשר הציל אתכם, על גם שארע עם אחרים ולא עמו, וזהו הרבותא.

אמרה נאה זו שמעתי מהר"ר פינחס פרקל הי"ו בשם אביו הרה"ח ר' משה פרקל שליט"א ואמרתי זה בשנה שעברה, ושוב חזרתי ע"ז כעת מחמת

מעבדות מצרים ומכות המצרים דרך מקרה, אלא דעו שאנכי הוא שהוצאתי אתכם בחפץ ובהשגחה, כמו שהבטיח לאבותינו אברהם יצחק ויעקב. ומי שלא מאמין בזה כופר בעיקר ואין לו חלק וזכות עם ישראל.

לפי דברים אלו נמצאנו למדים הקשר בין אנכי ה' אלוֹקִיךָ וגו' ללא תחמוד, שמי שמאמין שהבורא יתברך שמו הוא מנהיג את העולם בהשגחה פרטית, ממילא אינו חומד מה שיש לשני, בגלל שהוא מאמין שאם השי"ת נתן את זה לזולתו, אזי זה לא שייך אליו, וכל מה שיש לי הוא מאיתו ית"ש, ומה שאין לי הוא מאיתו ית"ש, שהוא רוצה שלא יהיה לי חפץ פלוני, ולמה יהיה לי חמדה לחפץ זה.

לפני כמה ימים מת האדם הכי מבוגר בעולם, הוא היה גוי וגר בספרד שהיה בן מאה ושלוש עשרה שנה, כששאלו אותו במה הארכת ימים, ענה שהוא חי תמיד לעצמו, ולא עשה אף פעם שום דבר להזיק לשני. והסיבה שהוא לא עשה שום דבר רע לזולת נבע מזה שלא היה לו קנאה לשני, כי אם יש אדם שמקנא בשני הוא מנסה להצר צעדיו, הקנאה אוכל את העצמות וגורם שהעצמות ירקבו ויבואו

ענינים, כי שבעה מהם מתחילים ב'אני מאמין באמונה שלמה שהבורא יתברך שמו, ומדובר באמונת ה', והשאר מדובר באמונה בנביאים, בתורה, בביאת המשיח ובתחיית המתים.

האמונה בנביאים מובא בפרשתנו כמה שנאמר (שמות יט ט) הנה אנכי בא אליך בעב הענן בעבור ישמע העם בדברי עמך וגם כך יאמינו לעולם, ומפרש רש"י, וגם כך - גם בנביאים הבאים אחריו.

והנה העשרת הדברות מתחיל בפסוק אנכי ה' אלוֹקִיךָ וגו' (שם כ ב), ומסתיים בלא תחמוד וגו' (שם פסוק יד), ויש לומר דבר נחמד ששתי פסוקים אלו קשורים ביחד, בהקדם מה דאיתא בספר החינוך (מצוה כה) וז"ל: על האדם להאמין שיש לעולם אלוֹק אחד, שהמציא כל הנמצא ומכחו וחפצו היה כל מה שהוא ושהיה ושיהיה לעדי עד, וכי הוא הוציאנו מארץ מצרים ונתן לנו את התורה. שנאמר בתחלת נתינת התורה אנכי ה' אלוֹקִיךָ אשר הוצאתיך מארץ מצרים וגו'. ופרושו כאלו אמר תדעו ותאמינו שיש לעולם אלה, כי מלת אנכי תורה על המציאות. ואשר אמר אשר הוצאתיך וכו' לומר, שלא יפתה לכבכם לקחת ענין צאתכם

להיות, אז אינו מקנא במה שיש לשני, כי הוא מאמין שכך היא רצון הבורא שדבר זה יהיה בידי השני ולא לו, ולכן גם אינו מצר את צעדיו של השני, אלא אדרבה, הוא שש ושמה בחלקו, וחי בשלום ושלווה עם רעהו. ויעזור השי"ת שנוכה לאמונה שלימה, ובקרב נוכח לביאת גוא"צ בב"א.

למיתה כדכתיב (משלי יד ל) ורקב עצמות קנאה, וכן הוא לשון המשנה הקנאה והתאוה והכבוד מוציאים את האדם מהעולם (אבות ד כא).

אם האדם הוא אדם מאמין, והוא מאמין שהבורא ית"ש מנהיג את העולם בצורה הטובה ביותר שיכול

רעוא דרעזין

המקרא חסר אם היה אומר ויסעו מרפידים ויחנו במדבר סיני נגד ההר, ולמה אמר תחילה ויחנו ואח"כ ויחן, תחילה אמר מדבר סיני ואח"כ אמר סתם במדבר, ותחילה קרא להר בשם סיני ואח"כ קראו סתם הר.

ובתב ליישב שכל זה ראה שלא היו ישראל ראויין לקבלת התורה עד אשר יהיה שלום ביניהם בעלי אסופות נתנו מרועה אחד (קהלת יב יא) והתורה כל נתיבותיה שלום, כי מתוך פירוד הלכבות זה אוסר וזה מתיר ונמצא התורה כשתי תורות, וזה מה שאמר הכתוב בחדש השלישי וגו' ביום הזה באו מדבר סיני הורה שחודש

בחדש השלישי לצאת בני ישראל מארץ מצרים ביום הזה באו מדבר סיני. ויסעו מרפידים ויבאו מדבר סיני ויחנו במדבר ויחן שם ישראל נגד ההר (שמות יט א-ב). ומפרש רש"י (שם פסוק ב) ויסעו מרפידים - למה הוצרך לחזור ולפרש מהיכן נסעו, והלא כבר כתב שברפידים היו חונים, בידוע שמשם נסעו, אלא להקיש נסיעתן מרפידים לביאתן למדבר סיני, מה ביאתן למדבר סיני בתשובה, אף נסיעתן מרפידים בתשובה. ויחן שם ישראל - כאיש אחד בלב אחד.

הכלי יקר מדקדק וז"ל: ראה כמה כפלים נכתבו כאן, ומה היה

היו בלב אחד כאיש אחד, אבל מתחילה קודם שבאו להר הזה בין בבואם אל תוך המדבר בין בחנייתם במדבר עדיין לא סרו ממחלוקתם עד שבאו נגד ההר כאמור, לפי ששמו מורה על ההפך דהיינו שנאה כמו שאמרו חז"ל (שבת פט:): סיני שמשם ירדה שנאה לאומות וכו', לכך אמר ויחן שם ישראל נגד ההר, כי מהות ההר גרם השלום ולא שמו.

ובתב לכאר בספר דברי ישראל דיש פירוד בין אדם לחברו שאינו שוה בשוה עם חברו, ויש פירוד באדם עצמו היינו אחד בפה ואחד בלב, שאין תוכו כברו ואין פיו ולבו שוין, והא בהא תליא ע"י שאין תוכו כברו ואין פיו ולבו שוין ומדבר עם חברו אחד בפה ואחד בלב, על ידי זה נצמח פירוד לכבות בינו לבין חברו כמובן. ומביא שם דידוע ומבואר בספח"ק האותיות 'יום' והמילוי של האותיות 'יום' הם מספר שוה, וכן האותיות 'סיני' והמילוי של האותיות 'סיני' הם ג"כ מספר שוה, והיינו תוכו כברו. וזה מה שאמר הכתוב, ביום הזה באו מדבר סיני, פירוש, באו במידת תוכו כברו כאותיות 'יום' ואותיות 'סיני' כג"ל.

זה שמזלו תאומים המורה על הדיבוק והאהבה שיחדיו יהיו תמים כתאומים זה לזה ואז יהיה שלום רב לאוהבי התורה, ויש בזה רמז ג"כ לב' הלוחות שהיו כתאומים יחדיו חמשה מול חמשה.

ואח"כ אמר ויסעו מרפידים. היינו מן המקום אשר היו שם בריב ומחלוקת כי המקום ההוא נקרא מסה ומריבה ורפידים אותיות פרידים כמו כשב כבש על שם הפירוד שהיה ביניהם. ורז"ל (סנהדרין קו.) דרשוהו מלשון רף ידים, כי זה תלוי בזה כי ע"י הפירוד שהיה ביניהם רפו ידיהם מן התורה ועכשיו נסעו מרפידים מן המקום ההוא ר"ל הסיעו עצמם מן הפירוד ויבואו מדבר סיני. כי מקום זה גרם להם שהיו באגודה אחת כי בקשת הכבוד והשררה סבה לכל ריב ולכל נגע וע"י שראו שהר סיני הנמוך שבהרים הוא ההר חמד אלהים לשבתו, אז ראו שהקב"ה בוחר בעניים ועי"ז בחרו כמדת ההכנעה, וזהו סבת השלום לכך הוא מזכירם בלשון רבים ויבואו מדבר סיני ויחנו במדבר, להורות שמצד המדבר עדיין היו חלוקים בדעתם ולא היו בלב אחד כאיש אחד עדיין, אך בבואם נגד ההר והוגד להם כי על הר זה ירד ה' אז ויחן ישראל,

בסנה, אמר משה רבנו שלח נא ביד תשלח, ולא רצה לקבל עליו השליחות, ולמה בקבלת התורה הסכים משה רבנו לקבל התורה מיד בלי שום סירוב מצידו, ואמר, שהסיבה שמושה קבל התורה, היא מסיני, בגלל שהוא ראה שהש"ת בחר דוקא בהר סיני להמקום עליו יתקיים מעמד קבלת התורה, ראה שהש"ת בחר בהר סיני המוך מכל ההרים, ועליו דוקא בחר לתת את התורה, ראה שלגתינת התורה דרוש דוקא מי שהוא שפל ברך ונמוך קומה, ולכן חשב שהוא מתאים לקבל התורה.

והנה ידוע הסיפור שאני רגיל לספר אודות נסיעתו של זקני הרה"ק רבי דוד מלעלוב זי"ע להרה"ק הרבי רבי אלימלך מליזענסק זי"ע, ושאלו הרבי ר' אלימלך מי הוא היהודי הכי גרוע בלעלוב, ולא ידע מה לענות, וכך היה כמה וכמה פעמים, עד שהתחיל לחשוב, שאולי הוא באמת היהודי הכי גרוע בלעלוב, ואז קרא לו הרבי ר' אלימלך והאיר לו פנים.

ובאופן זה יש לומר שכשכלל ישראל הגיעו להר סיני כל אחד חשב על עצמו שהוא היהודי הכי גרוע, ולכן נאמר אח"כ ויחן שם ישראל נגד ההר, כאיש אחד בלב אחד, כדאמרו.

ובזה מבאר מה שנאמר בפסוק ויסעו מרפידים ויבאו מדבר סיני, פירוש ויסעו מהפירוד של עצמו מן אחד בפה ואחד בלב, ויבאו מדבר סיני, היינו אל המדת תוכו כברו כמלת 'סיני', וממילא באו לאהבת חברים, ויחן שם ישראל כאיש אחד בלב אחד כנ"ל.

הרה"ק מקאצק (שיומא דהילולא דיליה יחול בשבוע הבעל"ש כ"ב שבט), הקשה (ספר אהל תורה) על דברי רש"י על הפסוק ויסעו מרפידים ויבאו מדבר סיני, להקיש נסיעתן מרפידים לביאתן למדבר סיני, מה ביאתן למדבר סיני בתשובה, אף נסיעתן מרפידים בתשובה, מהיכן מוכח שעשו תשובה בעת ביאתן למדבר סיני, ואמר הרה"ק מקאצק שזה משמע ממה שנאמר אח"כ ויחן שם ישראל נגד ההר, ופירש"י כאיש אחד בלב אחד, והיינו שכל אחד הסתכל בעצמו על החסרונות שלו ונדמה לו שהאחר גדול ממנו על ידי זה באו להם להיות לב אחד.

כ"ק אאזמו"ר זי"ע אמר על מה שנאמר במשנה באבות (א א) משה קבל תורה מסיני, וצריכים להבין למה כשנגלה הקב"ה למשה רבנו

להשי"ת שיהיה נכלל בתוך הרבים, בתוך כלל ישראל.

ויש לומר לפי דבריו שזה הענין של שתי התשובות, אחד לעשות תשובה כדי שיכול לזכות להיכלל בתוך כלל ישראל, ואחרי זה יכול לקיים מצות תשובה באופן שכולל עצמו בתוך הרבים.

ויש לומר עוד דזהו העבודה בימי השוכבים, שהלשון שובבים מורה על תשובה בלשון רבים, ומרומז ענין זה של השתי תשובות כדאמרן.

ויש להוסיף עוד נופח בענין זה שאמרנו שהיה צריך להיות מצב של אחדות כדי שיוכלו לקבל התורה, דידוע ש'ישראל' הוי נומריקון של יש' ש'ישים ר'בוא א'ותיות ל'תורה, שכל יהודי הוא נגד אות אחר שכתורה, ואם אות אחד נוגע באות אחר אפילו כמלוא נימה זה פוסל את הספר תורה, זאת אומרת שאם אות אחד מפריע להאות השני זה פוסל את ספר התורה.

היום היה יומא דהילולא קדישא של הרה"ק רבי חיים דוד מפעמטריקוב זי"ע, הוא היה דאקטאר ובהשפעת הרה"ק רבי דוד מלעלוב זי"ע זכה לחזור לכור חוצבתו ועלה ונתעלה במעלות הקדושה והחסידות

בספר אהל תורה מביא עוד שהרה"ק מקאצק פירש דברי רש"י שמקיש נסיעתן מרפידים לביאתן למדבר סיני, מה ביאתן למדבר סיני בתשובה, אף נסיעתן מרפידים בתשובה, דלכאורה לא יובן שאם נסיעתן מרפידים היה בתשובה, למה הוצרכו עוד הפעם כביאתן למדבר סיני לעשות תשובה, שהרי ביום אחד היה, וכתב לבאר שישראל עשו ב' אופני תשובה, אחד נסיעתן מרפידים שנסעו ממדת רפיון ידים, והשנית עשו תשובה שיוכלו לבוא לקבלת התורה. וכתב שם עוד לבאר הענין של השתי תשובות, שזה באמת מלמדינו שצריך האדם להיות כל ימים בתשובה.

בשבוע הבעל"ט ביום שלישי כ"ג שבט יחול יומא דהילולא קדישא של הרה"ק רבי יהושע מבעלזא זי"ע, ושאל המהר"י מבעלזא דידוע שבכל מצוה צריך לכלול עצמו בתוך הרבים, והנה תשובה הוי אחד מתרי"ג מצוות וכוללת כל התורה, איך אפשר לכלול עצמו בתוך הרבים, הלא האדם צריך להתבונן בשפלות עצמו שאין מי שצריך לעשות תשובה כמותו. ואמר שהעצה לזה לעשות תשובה ולהתפלל

חיים דוד ברוב קדושתו וזוך ראייתו
ראה שכל יהודי הוא 'אנכי'

יעזור השי"ת שנוכה לתשובה שלימה
כדי שנוכל להיות ממקבלי
התורה, עדי נוכה לגאולה שלימה
בביאת גוא"צ בב"א.

עד שנהיה לרבי. כשרבי חיים דוד
נסע להרה"ק הרבי מלובלין זי"ע לחג
השבועות, כשהתחילו לקרוא את
עשרת הדברות ראה שכל הציבור
נהפכו להיות אנכי, והיה ציבור מלא
'אנכי' בבית המדרש. וזה בכחינה שכל
יהודי הוא כמו אות בתורה, שרבי

שולחן הטהור חמישה עשר בשבט תשפ"ב

בשילוב סיום מס' מגילה ע"י לומדי שיעור הדף היומי
של הרה"ג רבי אפרים קץ שליט"א

להעמידו על מקום התפירה שבין יריעה
ליריעה, ולמה כן, אלא במקום התפירה
יש בקיעים וסדקים שבין היריעות וגם
נקבי המחט, ללמדך, שאף אחר גלילת
התורה וסתימתה, עוד ישאר מקום
מוצא דרך הסדקים, להפיק קוי נוגה
וזיו זוהר אור התורה חוצה, כן גם
האברך היוצא למסחר ועסק הפרנסה
וסוגר הגמרא, עוד ישאר מוצא לזיו
התורה שיאיר נגד עיניו תמיד.

אלו שמגיעים להשתתף בשיעור דף
היומי, אחרי שעבדו כל היום על
המחיה ועל הכלכלה, ומוצאים זמן כדי
לקבוע עתים לתורה, צריכים לדעת

נקשר הסיום של מסכת מגילה
לחמשה עשר בשבט, השבוע
חל היומא דהילולא קדישא של הרה"ק
רבי יחזקאל מקאזמיר זי"ע, ומסופר
על אברך אחד שאכל כמה שנים
מזונות על שלחן חותנו, והיה יושב
על התורה ועל העבודה, כיון שכלה
זמן המזונות שפסק לו חותנו ובקש
לצאת לפרקמטיא, בא לו אצל רבי
יחזקאל קאזמירער לקבל ברכת הצלחה
לעסק פרנסתו, אמר לו הרבי, הבט
נא וראה כמה גדולים רזי חכמים,
שהרי בעת גלילת הספר תורה איתא
בסוף מסכת מגילה (לב). הגולל ספר
תורה צריך שיעמידנו על התפר, שצריך

דורשי רשומות אמרו 'אין מים אלא תורה' שנאמר (ישעיהו נה א) 'הוי כל צמא לכו למים, מכאן התקינו שיהיו קורין בספר תורה שלושה ימים בשבוע, כדי שלא ילכו שלושה ימים בלא תורה.

'בני האדם עין השדה' (דברים כ יט), האדם נמשל לעין, מה הם הגשמים והשרף שעל ידם יוציא העין פירות, זו התורה כמו שאמרנו 'אין מים אלא תורה', ע"י שהוא לומד תורה נכנס השרף לאילן, ועל ידי כן יוצא פירות טובים, ילדים טובים כדאמרן.

יעזור השי"ת שנוכה 'צו גומע פירות', שנוכה לשבת באהלה של תורה ביתר שאת וביתר עוז, עדי נוכה לכיאות גוא"צ בב"א.

מובא בספרים הק' שבחמשה עשר בשבט הוא זמן מסוגל להתפלל שנוכה לאתרוג מהודר בחג הסוכות הבעל"ם, גם מובא שהוא זמן מסוגל להתפלל על הילדים, לאלו שצריכים לזש"ק שיזכו בקרוב לזרעא היא וקיימא, והוא גם זמן מסוגל שנוכה לרוות רוב נחת ותענוג דקדושה מכל צאצאינו.

מסופר שזקני הרה"ק רבי לוי יצחק מבארדימשוב זי"ע לא היה

ששעה זו שהוא מגיע ללמוד, מאיד לו את כל היום. ע"י לימוד התורה זה משנה הצורה של היום, וזה גורם שיהיה לאדם 'גומע פירות' (פירות טובים), דהיינו ילדים טובים. כשהם רואים שהאבא יוצא ללמוד, וכמה שחשוב אצלו הקביעות עתים לתורה, זוכים לגומע פירות! כולם רוצים שהילדים שלהם ילמדו תורה, אבל אם אתה בעצמך אינך לומד, וכי מה תדרוש מהילדים שלך, למה שהם ילמדו בעוד שהם רואים שהאבא אינו לומד. אבל אם הילד רואה שהאבא הגם שהוא עסוק, ועם כל הקושי להביא פרנסה בבית, מה חשוב אצלו, כשיש לו זמן פנוי הוא מסתכל בספר, וכשמגיע הזמן של השיעור הוא הולך לשיעור הגם שהוא מותש ועיף, כך זוכים לילדים טובים.

אמרו הז"ל שהזמן של חמשה עשר בשבט הוא הזמן שכל הגשמים שירדו במשך ימי החורף נכנסים לאילן, ומזה נתהווה השרף בתוך האילנות, ומשרף זו גדל הפירות, ומחמישה עשר בשבט כשמגיע הפירות לחמשה, אנו יודעים שזו מגשמים של שנה זו.

בפרשת שבוע שעבר כתיב, (שמות טו כב) וילכו שלשת ימים במדבר ולא מצאו מים. וכתבו הראשונים,

בלית ברירה הפצירו בו השליחים שיואיל לפחות לעשות את חג הסוכות בעירם, והם יתייחסו אליו כאל אורח חשוב מאוד, המזכה את כל העיר במצווה הגדולה. אולם היהודי השיב להם כי אין באפשרותו להענות לבקשתם, מכיוון שלא היה בביתו זה זמן רב ועו רצונו לעשות את החג בחברת אשתו וילדיו.

הצעות שונות הציעו תושבי העיר לבעל האתרוג, כדי שישנה את החלטתו ויסכים להישאר בעירם, אך שום הצעה לא פיתתה אותו, עד שהוא עצמו הציע הצעה נועזת, עבודה יסכים להיענות לבקשתם. אם רבי לוי יצחק יבטיח לי כי תהיה אתי במחיצתי, בגן עדן, אסכים להישאר כאן בחג, הציע בעל האתרוג. שמע הרב את בקשתו, והסכים. הוא הבטיח לו חלק לעולם הבא, והלה נשאר בבארדיטשוב בחג הסוכות.

בלילה, עם התקדש ליל החג, הורה רבי לוי יצחק לכל אנשי העיר, לבל יארחו את האורח לסעודת ליל החג, לא היה רשות לאף אחד לאפשר לאורח לאכול כזית פת בסוכתו בליל החג הראשון.

חוסך שום אמצעי כדי שיהיה לו אתרוג מהודר לחג הסוכות, שנה אחת חג הסוכות התקרב ובא ואתרוג עדיין לא היה בנמצא. בכל בארדיטשוב כולה לא היה אפילו אתרוג אחד. אפילו זקני העיר לא זכרו מחסור כזה באתרוג שבלעדיו אי אפשר לקיים מצוות ארבעת המינים בחג הסוכות.

הרה"ק מבארדיטשוב הצטער צער רב על העדרו של אתרוג מעירו לקראת חג הסוכות, ושלא שליחים לארבע כנפות הארץ וציווה עליהם לחפש אתרוג בכל מחיר. כאשר העלו השליחים חרם, ביקש אותם רבי לוי יצחק שיארכו ליהודים עוברי דרכים ואם יימצא אצל מישהו אתרוג, ישדלו אותו למוכרו בדמים מרובים, או לפחות להסכים ולבלות את חג הסוכות בבארדיטשוב ולזכות בכך את בני העיר במצוות ארבעת המינים.

ואכן, באחד הימים נמצא יהודי שהיה בדרכו לביתו אחרי גדודים רבים וברשותו היה אתרוג מהודר. השליחים שאלו את היהודי אם הוא מוכן למכור להם את האתרוג והם לא יעמדו אתו על המקח אלא ישלמו לו כמה שרק יבקש מהם. היהודי סרב בתוקף, באומרו כי האתרוג אינו למכירה.

הנה אמרנו שבחמשה עשר בשבט מתפללים על אתרוג מהודר, ועל ילדים טובים. אך השאלה הנשאלת עבור כל אב ואב 'כמה אתה מוכן לתת כדי שתוכל לזכות לאתרוג מהודר לברך עליו בחג', הבארדיטשובער רב היה מוכן לתת הכמחה ליהודי שישב עמו ביחד בגן עדן כדי לזכות לאתרוג מהודר. זה לא היה דבר קל בשביל הרה"ק מבארדיטשוב, ובכל זאת הוא היה מוכן לעשות את זה כדי שיוכה לאתרוג מהודר.

עלינו לדעת כי אם רוצים לזכות לילדים טובים דרוש לזה מסירות נפש, כמה שמוכנים לתת מעצמו כדי לזכות לאתרוג מהודר, צריכים להיות מוכנים להקריב מעצמינו כדי שנוכל לזכות לנחת דקדושה מהצאצאים.

ומדי דברי בו אוכיר עוד ענין נחוץ בענין חינוך הבנים, ושכבר עוררתי על זה כמה וכמה פעמים. והוא הנושא של המלפונים שאינם כשרים, איני מדבר ח"ו על המלפונים הפסולים, אני מדבר על מלפונים עם פילטער, שמשתמשים בו לצורך פרנסה. וכאן יש לו לכל אב לשאול לעצמו 'כמה אתה מוכן לתת שיהיה לך ילדים טובים', הרי הבארדיטשובער

לאחר התפילה ציפה האורח שמאן דהוא יזמין אותו לסעודה, ובכך יזכה לקיים מצוות אכילת כזית בסוכה, אך לפליאתו איש לא הזמינו. בצר לו, החל האורח מחזור על פתחי התושבים, וביקש מהם שיתנו לו רק לקיים את המצוה דאורייתא ולאכול כזית בסוכה. אך הוא נתקל בסירוב כללי.

בלית ברירה פנה האורח לסוכת הרב, שם סבר שבוודאי לא יתקל בסירוב. אך כאן השתומם, הרב הסכים לארחו בסוכתו, אך בתנאי שיוותר על העולם הבא, שהבטיח לו תמורת האתרוג. האורח שקל את הדברים לכאן ולכאן, ולבסוף החליט ואמר לרבי לוי יצחק: אני מוכן לוותר על העולם הבא שהבטחת לי, כדי שאוכל לקיים מצות אכילה בסוכה. לאחר הווייתור, הכניס אותו הרב לסוכתו והזמין אותו לאכול עמו סעודת ליל החג.

לאחר הסעודה אמר רבי לוי יצחק לאורח, דע לך שהבטחתי בעינה קיימת, ותהיה עמי במחיצתי בגן עדן, רק לא רציתי שתקבל חלקך בעולם הבא בחינם, ואחר שהראית שאתה מוכן להפסיד עולם הבא בשביל קיום מצווה, בדיון הוא שתיטול את שכרך.

לחשוב כבר פעמיים על זה, אבל האמת שצריכים להסכים לזה מיד כמו שמוכנים לתת כדי לזכות לאתרוג מהודר, וכמו כן אנו צריכים למסור מעצמינו כדי שנוכל לזכות לנחת מצאצאינו.

רב היה מוכן לתת הבטחה של עמי במחיצתי בחלקו בעולם הבא כדי לזכות לאתרוג מהודר, האם אתה מוכן לזרוק את הפלאפון אם יבטיחו לך ילדים טובים, אמנם שאין זה קל כ"כ, וצריכים

שמחת הבר מצוה להבחור שמעון ני"ו
בן לידידינו הרה"ג רבי ישון חטאב שליט"א
רב בית הכנסת שאגת אריה
מוצאי שבת קודש פרשת בשלח תשפ"ב

ולא מצאו מים (שמות טו כב), ובראשונים (רא"ש ועוד) הביאו שלכן תיקן עזרא שנקרא בתורה בשני ובחמישי, שכן מים רומזין לתורה כמו שאמרו חז"ל 'אין מים אלא תורה', ולא רצה שיהיו בני ישראל ג' ימים בלא תורה כמו שהיתה עם ישראל במדבר.

ולמה קוראין בתורה כבר במנחה, ושמעתי טעם לכך (וב"ה שם ברא"ש), ואני חושב שדבר זה נצרך מאוד שידע מכך הבחור החתן, שאם היו קוראין רק בשני וחמישי, אם סופרין את העליות היה יוצא שבשבת קוראין לכהן ולוי ואחר כן לעוד חמשה עליות לישראלים, וכיום שני קוראין בה לכהן לוי וישראל, ואם כן יש לישראלים כבר ששה עליות ולכהן

הנה אנו נמצאין במוצאי שבת פרשת בשלח, ובשבוע הבא עלינו נקרא בפרשת יתרו, והנה הזמן שאפשר להתחיל להעביר הסידרא שנים מקרא ואחד תרגום כתוב בפוסקים שהוא כבר ממנחה בשבת, וכשהייתי בחור בישיבה הייתי לומד חורש"י כבר במוצ"ש על סידרא הבאה.

ובשבוע הבא הוא הפרשה של קבלת התורה, וכמו כן הבחור הבר מצוה מקבל על עצמו כבר מעכשיו עול תורה ומצוות, כמו שאפשר להעביר את הסידרא שמו"ת מעכשיו.

ובפרשת השבוע שקראנו היום כתוב על נסיעות בני ישראל במדבר, וילכו שלושת ימים במדבר

בני ישראל, עד כדי כך שתיקנו להם עוד זמן של קריאה שהוא בשבת במנחה.

ובמנו שאמרנו דרך ארץ קודמת לתורה, וזה צריך בחור הבר מצוה להבין קודם שמקבל על עצמו עול תורה, ויה"ר שיגדל לתפארת בתורה ובעבודה וביראת שמים, ושירווי הוריו ממנו הרבה נחת, עד נזכה לכיאת גוא"צ בכ"א.

ולוי יחדיו רק ארבעה, ובחמישי יוצא שלישראלים יש כבר שבעה עליות ולכהן ולוי רק ששה, ולא רצו שנחשוב שלישראל יש עליה וגדולה יותר מאשר לכהן ולוי, ואז תהיה מריבה בין הכהן והלוי לבין הישראל, לכן על ידי הקריאה בתורה במנחה יוצא שיש לכולם שמונה עליות בשווה.

יוצא וראה איך שמו חז"ל על לבם שלא תהיה ח"ו קנאה ושנאה בין

שמחת הבר מצוה להבחור יעקב אשר ניו"ב לידידינו הרה"ה רבי צבי פישמן הי"ו – מוצאי שבת קודש פרשת בשלח תשפ"ב

זקיני כ"ק אאזמו"ר זי"ע היה מקורב אל הרה"ק מסאטמאר זצ"ל, ובזמן שהיה מוטל בחליו לאחר שעבר ל"ע אירוע מוחי, והיו צריכים לאיזה רופא מסוים, והיות שזקיני היו לו הרבה קשרים עם רופאים לכן שלחו אליו הגבאים בקשה שיפעול לטובת הרה"ק זצ"ל.

וזקיני מצא רופא, והוא אמר להרופא, שהיה יהודי שאינו שומר תורה ומצוות, שהמדובר הוא בהרבי

הנה בחור הבר מצוה נולד בשבת פרשת בשלח, ובפרשה זו יש כמה בחינות של פרנסה, בביות הים ופרשת המן, ושמו של החתן (יעקב אשר פישמן) הוא ר"ת של הפסוק פותח את ידיך שזה השם המסוגל לפרנסה, ויה"ר שיוכו כולם בעז"ה להרבה שפע של פרנסה.

הנה אנו נמצאים עכשיו בזמן של מוצאי שבת, והזמן גרמה לספר עובדות מצדיקי קמאי.

שגדולי החסידות עבדו יותר בבחינת עשה טוב, וגדולי ליטא עסקו יותר בסור מרע.

הנה כמוצאי שבת פרשת בשלח מתנוצצת כבר מקדושת שבת יתרו הבאה, ובחור הבר מצוה קיבל עליו היום עול תורה ומצוות ותיכף נכנס לתוך הפרשה של קבלת התורה, ובכן בסוף פרשת בשלח קראנו היום את פרשת מחיית עמלק, והיינו ב' הבחינות הנ"ל, וצריך שיהיו בו שניהם, בין קבלת התורה ובין מחיית עמלק שהיא מלחמה לה' בעמלק מדור דור.

ובחור הבר מצוה נתגדל בתוך בית שמעמידין בו דורות של תלמידים, וזה מתקיימת המחיה בעמלק מדור דור.

ויעזור השי"ת שירווי הוריו ממנו הרבה נחת, ושיגדל בתורה ובחסידות, כפי השאיפות של כל המשפחה.

ובל זה בזכות הזקנים מכל הצדדים, כמו שכתוב (שמות טו ב) אלוהי אבי וארוממנהו, ויה"ר שיוכו לראות הרבה נחת מצאצאיהם, ושנוכה כולנו לקבל את התורה, ולמחות את זרעו של עמלק, שזה נצרך קודם ביאת המשיח כמו שכתוב בספרים הק', ובוה נזכה לביאת משיח צדקינו בב"א.

מסאטמאר שהוא מגדולי הרבנים בארה"ב, והרופא אמר שהוא מסכים לכו, רק בתנאי שזקיני יבוא עמו.

וכשבאו אמר הרופא להרב מסאטמאר שיכתוב איזה דבר על נייר, כדי שיוכל על ידי כך לאבחן את מצבו, נטל הרב עט וכתב התיבות אנוכי ה' אלוקך, וכיון שהרופא תמה על מה שכתב, הסביר המשמש הר' יוס'ל אשכנזי ז"ל לרופא שתיבות אלו הוא המאמר הראשון של העשרת הדיברות.

ותיכף נשתומם הרופא מאוד, והסביר שמבע האדם הוא, שלאחר אירוע מוחי, הדבר הראשון שהוא כותב הרי זה מראה על פנימיותו, וכנראה שזה הדבר שמונח לו בתוך פנימיותו.

דהנה כתוב בספרים שהדיבור הראשון של אנוכי ה' אלוקך הוא שורש ויסוד כל הדיברות שלאחריו, וזה מה שבער בתוך תוכו של הרבי מסאטמאר.

וכשסיפרתי פעם את הסיפור הזה, ושמעה הרב שמעיה לעוו שליט"א דיין דקהילת סאטמאר בלונדון, אמר לי על הגאון רבי חיים קנייבסקי שליט"א שגם עמו היתה כן, והוא כתב את תיבת עמלק ותיכף מחקה. ואפשר שיש בזה שתי מהלכים,

שבע ברכות לבן הרה"ג רבי אברהם מרדכי סאפרין שליט"א
 בנו של האדמו"ר מקאמארנא שליט"א
 עב"ג בת הרה"ג רבי דוד וייס שליט"א
 יום רביעי פרשת בשלח י' שבט

ידי מה שמתבונן האדם על יום המחר,
 והיינו שבהנאה גשמית יש שמחה רק
 עכשיו בשעת מעשה, ואדרבה לאחר
 זמן הוא מתבונן שיותר טוב היה באם
 לא היה נהנה אז מאותה הנאה.

ולבן כמה שיתבונן האדם על הרגשתו
 מחר איך ירגיש בעצמו אם ימשך
 עכשיו אחר תחבולות היצר הרע, ואז
 שוב לא יחטא, וזאת עיקר המלחמה
 והניצחון בעמלק.

ולבן עיקר השירה בזמן חתונה הוא
 על העתיד מה שיצא בכוח
 שמחת נישואין זה בעזרת ה'.

ואיך אנו יודעין שהשירה אז בזמן
 קריעת הים היתה מתוך שמחה
 רוחנית, זה כמה שכולם היו באותה
 השירה משה ובני ישראל, שהדרך
 למדוד שמחה האם היא באה מתוך
 שמחה של מצוה, הוא על ידי שיש
 לעוד איזה אדם הנאה מזה חוץ מאשר
 לעצמו.

ואמרתי לפני הרבה שנים לבאר לפי
 זה הנוסח בברכה האחרונה

אז ישיר משה ובני ישראל את השירה
 הזאת לה' ויאמרו לאמר וגו' (שמות
 טו א), וברש"י שם מכאן רמז לתחיית
 המתים מן התורה ממה שכתוב ישיר
 מלשון עתיד.

ובשם זקיני זצ"ל ראיתי ביאור בדברי
 רש"י, דיש בענין השירה בחינה
 שאדם שר על של עכשיו, אבל יש
 מדרגה גדולה מזאת אם שר גם על
 של העתיד וכמו שיתבאר.

דהנה חתן וכלה בזמן נישואיהן הכל
 שמחים, ועל מה השמחה באה,
 בודאי שלא על עצם החתונה וימי
 שבע הברכות שהם חולפים, אלא
 ביותר על מה שבעזרת ה' יקימו בית
 של תורה וקדושה, ויגדלו דורות ישרים
 ומבורכים, ועל זה באה השמחה שאנו
 שמחים עכשיו.

ובן ביאר הוא לפי זה את הכוונה
 כמה שמצינו במלחמת עמלק
 לשון הפסוק וצא הלחם בעמלק מחר
 (שמות יז ט), שהרי עמלק הוא רמז
 ליצה"ר, ועל זה באה התורה לומר
 רמז שעיקר הניצחון היצה"ר הוא על

מסאטמאר הכוונה במאמר חז"ל קשה זיווגו של אדם כקריעת ים סוף, שכיון שכולם מחפשים אחר ביזת הים לכן קשה הזיווג עד שמוצאה.

וצריכין לידע שבקריעת הים היו ב' בחינות, ביזת הים, וראתה שפחה על הים וכו', והאדם צריך לבחור במה רצונו יותר, אם בביזת הים, ידע אשר יש לו מנה רוצה מאתים ולעולם לא ישבע כסף, אבל אז אין לו דעת לזכות למדריגות של ראתה שפחה שהם השגות נוראות, ביראת שמים ובקדושה ובטהרה.

ויה"ר שיוזכו החתן והכלה לבנות בית שיהא בנין עדי עד וקשר של קיימא, ושהזיווג יעלה יפה, ושכל המשפחות יראו הרכה נחת מילדים אלו ומכל ילדיהם, ושנוכה בקרוב לבנין בית המקדש כביאת גוא"צ בב"א.

שבשבע ברכות, אשר ברא ששון ושמחה חתן וכלה וכו' קול מצהלות חתנים מחופתם ונערים ממשחה נגינתם, וכמו שאמרנו שעל ידי מה שהשמחה היא באופן של חתנים מחופתם ונערים ממשחה נגינתם, היינו שהשמחה נמשכת גם לאחר מכן בזמן שיצאו כבר מהחופה, למשך כל השנים שיבואו, בזה אנו יודעין שהיתה שמחה של מצוה.

והנה ב"ה אנו שמחים עכשיו בשמחת נישואין בבית ידידי הרב אברהם מרדכי שליט"א, ומוקמת ב"ה עוד בית לה' מתוך שתי משפחות חשובות, שזה בכחינת ענבי הגפן בענבי הגפן, והם בודאי יקימו בית מלא רוחניות ובאופן הראוי.

והשבוע הייתי בשמחת שבע ברכות, ואמרתי שם בשם האדמו"ר

שבע ברכות לבת ידידנו הרה"ג רבי דוד ולס שליט"א
עב"ג יום רביעי פרשת בשלח י' שבט

פי מה שכתוב במדרש שבני ישראל בשעה שעמדו לפני הים סוף ומצרים גוסעין אחריהם, היו חושבין מה תהיה

הנה דיברנו כבר ממאמר חז"ל (פסחים קיח.) קשה זיווגו של אדם כקריעת ים סוף, וכ"ק אאזמו"ר זי"ע אמר על

וזקיני ז"ל המליץ שלכן מעמידין את החתן בחופתו בין ארבעה עמודים, להורות לו שמעכשיו הוא מסוגר כך, והוא תלוי גם באחרים.

ויש אחד אשר הוא מסתכל על זה בבחינת 'קשה זיווגו', אבל באמת הוא צריך להבין שרק טובה עצומה יש בזה, וכך השתית השי"ת את עולמו, שיתעלה על ידי הנישואין מעלה מעלה, ויבין שזאת תכליתו בעולם להבין שיש מנהיג לבירה והוא בעצמו אינו יכול לשום דבר, ובוהו הוא זוכה להקים בית קדוש לה'.

והרה"ק מסאטמאר זצ"ל פירש שקשה זיווגו של אדם כקריעת ים סוף הוא רק באופן שהאדם מחפש אחרי ביזת הים, ובאמת היתה שם עוד בחינה של ראתה שפחה על הים וכו', וזה מראה על השגות עצומות, וכל אחד יכול לבחור במה רצונו יותר, ובודאי שצריך שיהיה לו די מחסורו אשר יחסר, אבל כדי לבוא להשגות של אלוקות וקדושה וטהרה, צריך להתאמץ בבחינת ראתה שפחה ולא בבזות הים, וזאת עיקר העבודה והתכלית של החתן והכלה.

ולפי איך שאני מכיר את המשפחות הרי בטוח אני שכל חפצם

עמם, או שיעשו מלחמה עם מצרים, או איזה ניסים אחרים, אבל מקריעת הים לא חשבו כלל.

וכן בפרנסת האדם אשר הוא חושב שיתפרנס מעבודה זו או אחרת, ולבסוף הישועה באה ממקום שלא חשב עליה כלל.

וכל אלו אשר הולכים לאוניברסיטה ללמוד בשביל לקבל תוארים מיוחדים, לבסוף הם מתפרנסים ממקור אשר שם לא היו צריכים כלל לכל התעודות.

ועוד עמד זקיני ז"ל על הלשון 'קשה' זיווגו, וביאר שיש אדם שחושב שהוא יכול להסתדר בעצמו בלי עזרה, ולבסוף הוא מבין בקריעת הים סוף שבלעדיו יתברך אינו יכול שום דבר, וכן בפרנסה, האדם לבסוף בא לידי הבנה אשר בלעדיו אין לו תשועה גם אם הוא בטוח אשר אין מוצלח כמוהו.

וכן בחתונה האדם מתבונן על כל ימי בחרותו שעברו, ואז הוא חשב אשר הוא גוף שלם ומושלם, ועכשיו בחתונתו הוא מבין שעד עכשיו היה פלג גופא, ורק עכשיו הוא נשלם ביצירתו, ועכשיו נהיה לו 'קשה' שאינו יכול לעשות יותר כרצונו.

ומעינם הוא לבנות בית שמוסד על
אדני התורה.
עדי עד, ושהזיווג יעלה יפה, ושיזכו
לבנות את ביתם בקדושה ובטהרה,
וייה"ר שיזכו לבנות בית נאמן בישראל
ונזכה לבנין בית המקדש בביאת גוא"צ
ושיהא קשר של קיימא ובנין
בב"א.

הוצאות הגליון נדבת

פע"ח הרב רבי יהושע הלוי הורוויץ שליט"א

לדגל שמחת ה'חיידר פירן' של בנו

הילד יניק וחכים כמר לוי יצחק נ"י

נבד כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

יזכו לדאות רוב נחת ותענוג דקדושה ממנו ומכל יוצ"ח

בבריות גופא ונהודא מעליא

ולאילנא רברבא יתעביד לתפארת אבות